

Diskutim inteligjent ndëraktiv,

16 qershor 2021

UKRAINE

***ZBATIMI PËR HERË TË PARË I SNKSP-VE:
MËSIMET E NXJERRA
(PËRVOJA E UKRAINËS)***

PULSAR

*Liudmyla HAPONENKO
Drejtoreshë e Drejtorisë së
Metodikës së Kontabilitetit dhe së
Mbështetjes Rregullatore të Auditimit,
Ministria e Financave e Ukrainës*

FAKTORËT DHE BURIMET KRYESORE QË KONTRIBUOJNË NË ZBATIMIN E REFORMËS SË KONTABILITETIT TË SEKTORIT PUBLIK (KSP) NË UKRAINË

Mbështetja politike

Integrimi midis sistemeve kryesore të MFP-së

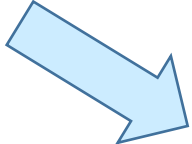
Përcaktimi i strategjisë për reformën e KSP-së dhe planit të aktiviteteve

Përcaktimi i detyrave dhe treguesve të zbatimit të tyre

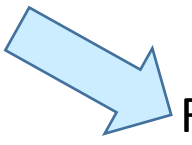
Përcaktimi i burimeve financiare, njerëzore dhe teknike

Bashkëpunimi me grupet kyçe të interesit

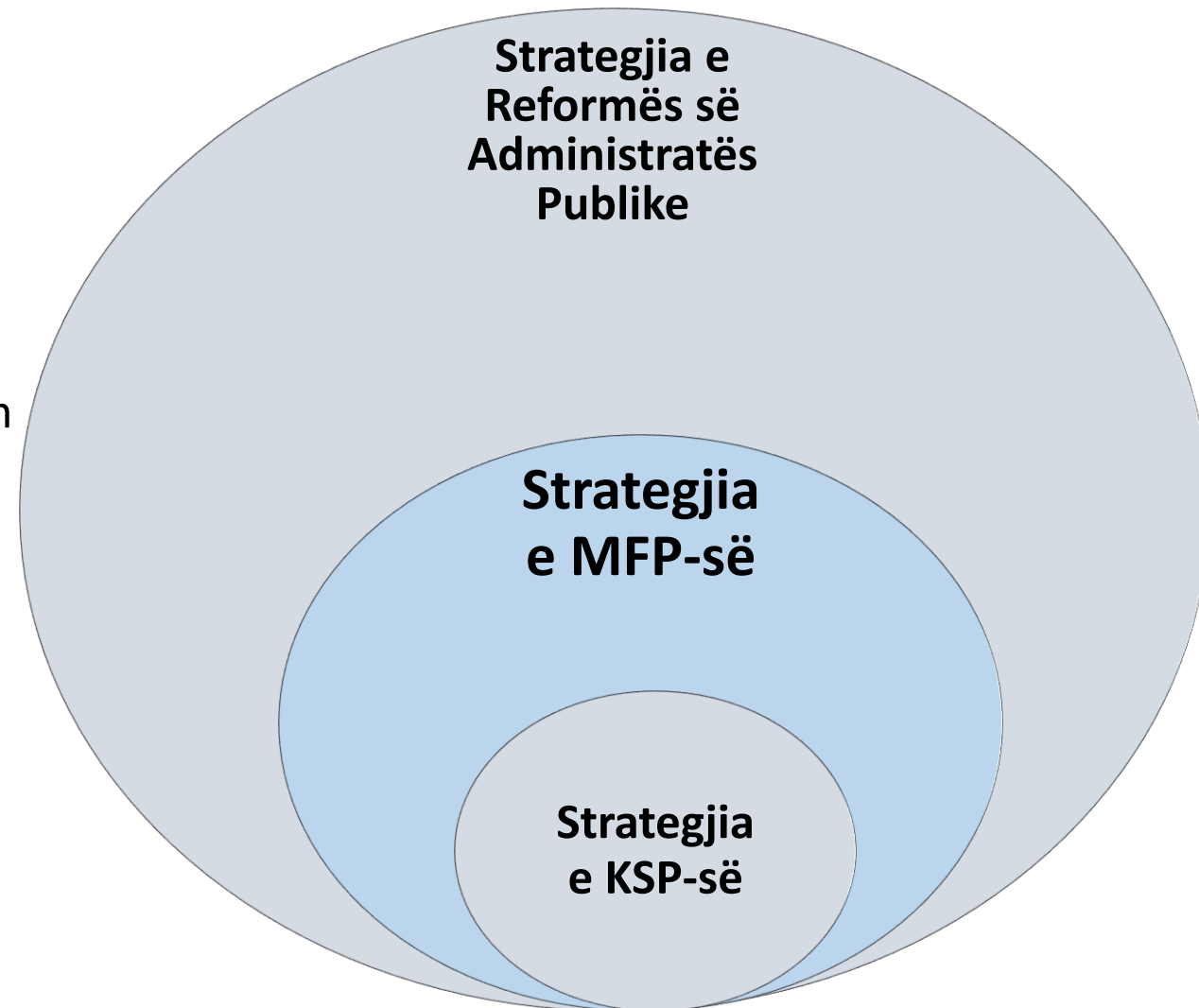
Mbështetja politike për reformën dhe modernizimin e kontabilitetit në Ukrainë

Reforma e menaxhimit të financave publike (MFP) në Ukrainë bëhet në kuadër të Strategjisë së Reformës së Administratës Publike

Reformimi dhe modernizimi i sistemit të kontabilitetit në Ukrainë është shpallur me vendim të qeverisë për reformimin e kontabilitetit të sektorit publik, në veçanti me miratimin në 2007 të Strategjisë për modernizimin e kontabilitetit të sektorit publik për 2007-2015 dhe të Strategjisë për modernizimin e kontabilitetit dhe raportimit financiar në sektorin publik për periudhën deri në vitin 2025, miratuar në 2018

QËLLIMI I ZBATIMIT TË REFORMËS SË KSP-SË DHE KONTABILITETIT ME TË DREJTA DHE DETYRIME TË KONSTATUARA NË UKRAINË

Qëllimi kryesor i reformës së kontabilitetit në sektorin publik është arritja e transparencës dhe besueshmërisë së raportimit financiar mbi aktivitetet e njësive të sektorit publik, si edhe menaxhimi efektiv i burimeve financiare të shtetit

OBJEKTIVAT:

- gjenerimi informacioneve kontabël për reformën e vijuar dhe zhvillimin e mekanizmave të menaxhimit financiar në nivel të qeverisjes qendrore dhe lokale, me qëllim bashkëpunimin e Ukrainës me organizatat ndërkombëtare, institucionet financiare, aktivitetet në stokun valutor dhe tregjet e investimeve;
- sigurimi i transparencës në informim për pozicionin ekonomik të njësive ekonomike në sferën buxhetore;
- marrja në kohë dhe me saktësi i treguesve të informacioneve financiare në funksion të marrjes së vendimeve të menjëhershme efektive në fushën e menaxhimit financiar të autoriteteve qendrore dhe lokale;
- ngritja e një sistemi kontabël për zbatimin e buxhetit, që merr në konsideratë nevojat e menaxhimit financiar në nivel qendror dhe lokal për të siguruar efektivitetin e shpenzimeve buxhetore;
- sigurimi i informacioneve të konsoliduara në kohën e duhur në funksion të planifikimit buxhetor afatmesëm dhe afatgjatë dhe të kontrollit efektiv mbi përdorimin e synuar të fondeve buxhetore.

Mënyrat për t'i arritur:

Hartimi i një metodike të unifikuar kontabiliteti dhe raportimi për zbatimin e buxhetit dhe për kontabilitetin e institucioneve buxhetore, e përshtatur me dispozitat e Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) dhe zbatimi i një sistemi të unifikuar dhe të integruar parësor kontabël.

Kuadri legjislativ për zbatimin e rregullave (standardeve) kombëtare të KSP-së në Ukrainë

Ligji “Për kontabilitetin dhe raportimin financiar në Ukrainë” parashikon:

- vendimin për zbatimin në Ukrainë të rregullave (standardeve) kombëtare të kontabilitetit të sektorit publik të hartuara në bazë të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP);
- që rregullimi i çështjeve metodike për kontabilitetin dhe raportimin financiar të bëhet nga organi qendror ekzekutiv, që siguron hartimin dhe zbatimin e politikës shtetërore në fushën e kontabilitetit (Ministria e Financave);
- që konsolidimi i raportimin financiar mbi gjendjen e përgjithshme të pasurive dhe ecurinë e njësive dhe buxheteve të sektorit publik të bëhet nga Thesari;
- që raportimi statistikor, fiskal dhe i llojeve të tjera që përdor matje monetare, të bazohet mbi të dhënat e kontabilitetit.

Proceset buxhetore rregullohen me Kodin e Buxhetit të Ukrainës.

Rregullat (standardet) kombëtare për kontabilitetin e sektorit publik

- Reforma e kontabilitetit në sektorin publik në Ukrainë bazohet në zbatimin e tërthortë të sistemit të SNKSP-ve.
- Të vendosura me legjislacionin buxhetor, standardet kombëtare të bazuara në SNKSP marrin në konsideratë praktikat kombëtare të kontabilitetit në sektorin publik dhe kufizimet e aktiviteteve financiare të institucioneve buxhetore të Ukrainës.

Shkalla e përputhshmërisë së rregullave (standardeve) kombëtare për SKP-në dhe SNKSP-në

- Shkalla e përputhshmërisë së rregullave (standardeve) kombëtare për SKP-në dhe SNKSP-në është mjaft e lartë. Sipas vlerësimit të ekspertëve të huaj, i kryer në kuadër të projektit të Bankës Botërore në 2018, 80% e standardeve ndërkombëtare janë zbatuar dhe përfshirë plotësisht ose pjesërisht në kuadrin rregullator të Ukrainës.

ANALIZA E PËRPUTHSHMËRISË ME SNKSP-TË NË UKRAINË: FUSHAT ME PËRPUTHSHMËRI

- ✓ Njohja e aktiveve në kontabilitet
- ✓ Klasifikimi i aktiveve sipas grupeve analitike
- ✓ Përcaktimi i kostos parësore
- ✓ Metodatat e konstatimit të amortizimit
- ✓ Metodatat e matjes së inventarit, çregjistrimit dhe matjes në fund të periudhës së raportimit
- ✓ Qasjet për shqyrtimin e zvogëlimit të dobisë
- ✓ Përbërja e pasqyrave financiare
- ✓ Përcaktimi dhe hartimi i politikës kontabël
- ✓ Reflektimi i efekteve të luhatjeve të normës së këmbimit në kontabilitet
- ✓ Njohja e të ardhurave dhe shpenzimeve
- ✓ Konsolidimi i pasqyrave

REZULTATET E ARRITURA NË REFORMËN E KSP-SË

20 dispozita (standarde) të kontabilitetit të sektorit publik të hartuara në bazë të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) dhe rekomandime metodike më vete

Një plan unik kontabël për kontabilitetin në sektorin publik, i hartuar në bazë të klasifikimit buxhetor, me nënlligari, për reflektim në kontabilitet të informacioneve mbi zbatimin e buxheteve, administratorëve të fondeve buxhetore dhe fondeve të sigurimit të detyrueshëm shoqëror dhe pensionit, dhe procedura për zbatimin e tyre

Parashikohet kalimi i administratorëve të fondeve buxhetore dhe fondeve të sigurimit të detyrueshëm shoqëror dhe të pensionit përpara futjes në zbatim të raportimit financiar me paketën e plotë të dispozitave (standardeve) kombëtare të kontabilitetit të sektorit publik dhe të formave të reja të raportimit financiar

Zbatohet një sistemi i automatizuar i raportimit elektronik nga klientët e Thesarit, AS “E-Reporting”

Sigurohet konsolidimi i raportimit financiar mbi gjendjen e përgjithshme të pasurive dhe ecurinë e njësive dhe buxheteve të sektorit publik

Zbatimi i metodave të kontabilitetit në sektorin publik

Buxhetet qendrore
dhe lokale

Organet e
qeverisjes
qendrore

Fondet e
sigurimeve
shoqërore

Organet e
qeverisjes vendore

**Raportimi financiar –
BAZË MONETARE**

duke përdorur metodën me të
drejta dhe detyrime të konstatuara
për disa transaksione të caktuara
(kontabilizimi i borxhit publik,
detyrimeve të administratorëve
buxhetorë)

**Raportimi buxhetor –
BAZË MONETARE**

**Raportet financiare –
BAZË ME TË DREJTA DHE
DETYRIME TË KONSTATUARA**

**Raportimi buxhetor –
BAZA MONETARE me elemente
me të drejta dhe detyrime të
konstatuara**

**Raportet financiare –
BAZË ME TË DREJTA DHE
DETYRIME TË KONSTATUARA**

**Raportimi i fondeve -
BAZA MONETARE me elemente me
të drejta dhe detyrime të
konstatuara**

**Raportet financiare –
BAZË ME TË DREJTA DHE
DETYRIME TË KONSTATUARA**

**Raportimi buxhetor –
BAZA MONETARE me elemente me
të drejta dhe detyrime të
konstatuara**

Lidhja midis reformës së KSP-së dhe sistemit të menaxhimit financiar

Plani kontabël për kontabilitetin e sektorit publik

përdoret nga njësitë e sektorit publik, në veçanti administruesit e fondeve buxhetore (në Ukrainë ka 11073 administrues të fondeve të buxhetit të shtetit dhe 38540 administrues të buxheteve lokale), thesari i shtetit dhe fondet e sigurimeve shoqërore

- Plani kontabël për kontabilitetin e sektorit publik është hartuar duke mbajtur parasysh klasifikimin buxhetor të të ardhurave dhe shpenzimeve me përcaktim të informacioneve mbi aktivet dhe detyrimet financiare
- Janë hartuar rekomandime metodike për krahasimin e ditarëve dhe kodeve të klasifikimit buxhetor
- Programet e gjenerimit të të dhënave për studime statistikore janë integruar në programet e raportimit financiar
- Sistemi i pagesave të thesarit është integruar me sistemin elektronik të prokurimeve publike (Prozorro)
- Deklarimi i transaksioneve financiare në llogarinë unike të thesarit kryhet në kohë reale përmes një portali të unifikuar në internet për shfrytëzimin e fondeve publike (E-data)
- Në 2021 qeveria miratoi deklaratën e parë buxhetore 2022-2024, që është baza e planifikimit afatmesëm buxhetor

Integrimi midis funksioneve dhe sistemeve të ndryshme të MFP-së

Administruesit e fondeve buxhetore, thesarit, fondeve të sigurimeve shoqërore

Kontratrat dhe blerjet

Raportimi për zbatimin e buxheteve qendrore dhe lokale

Raportimi i administrueseve të fondeve buxhetore qendrore dhe lokale

Raportimi i fondeve të sigurimeve shoqërore

Sistemi i raportimit elektronik AS "E-Reporting"

Portal i unifikuar për shfrytëzimin e fondeve publike

Sistemi elektronik i prokurimit publik

Faqe në internet për administruesit e fondeve buxhetore

Buxheti i hapur

Përmirësimi i bazës rregullatore të kontabilitetit, që është vijimi i modernizimit të sistemit rregullator kontabël në përputhje me SNKSP-të për të siguruar besueshmërinë dhe për të rritur krahasueshmërinë e pasqyrave financiare

Përmirësimi i sistemit të kontabilitetit, për krijimin e një kornize të unifikuar metodike për funksionimin e sistemit kontabël të organizatave buxhetore dhe për zbatimin e buxheteve në nivele të ndryshme

Modernizimi i sistemeve informatike, për krijimin e një hapësire informuese unike për integrimin e të dhënave kontabël të sektorit publik në Ukrainë

Hapat e ardhshëm në zbatimin e reformës së KSP-së

Rritja e transparencës dhe cilësisë së raportimit financiar, duke ofruar akses në raportim financiar cilësor për të gjithë

Rritja e kualifikimit të kontabilistëve dhe audituesve në sektorin publik (një sistem masash për zhvillimin e një mekanizmi në përmbushje sistematike të nevojave të njësive të sektorit publik me specialistë tejet të kualifikuar në kontabilitet me aftësi për zbatimin e kuadrit konceptual të standardeve kombëtare të KSP-së dhe për të siguruar një drejtpeshim optimal midis kompetencave dhe përgjegjësisë të kontabilistëve

Sigurimi i deklarimit të dallimeve midis standardeve kombëtare dhe ndërkombëtare të kontabilitetit në sektorin publik për të përmirësuar vlerësimin “PI-29 Raportimi financiar vjetor” në vlerësimin PEFA

Drejtimit kryesore të zhvillimit profesional të personelit kontabël në Ukrainë për zbatimin me sukses të reformës së KSP-së

- ✓ Trajnimi i drejtuesve të njësive të sektorit publik për **dispozitat bazë të kuadrit të ri konceptual të kontabilitetit** në sektorin publik
- ✓ **Përmirësimi i aftësive** të specialistëve të shërbimeve të kontabilitetit në njësitë e sektorit publik
- ✓ Zhvillimi i **aftësive drejtuese të vendimmarrësve** në praninë e metodave alternative të kontabilitetit
- ✓ Zhvillimi i aftësive për **hartimin dhe paraqitjen e pasqyrave kontabël** të njësive të sektorit publik, duke mbajtur parasysh dispozitat e kuadrit të ri konceptual
- ✓ Kryerja e trajnimit për **zhvillimin e aftësive për përpilimin e informacioneve** për të siguruar vendimmarrje efektive në drejtim

RREZIQET e zbatimit të paplanifikuar të KUADRIT KONCEPTUAL ME TË DREJTA DHE DETYRIME TË KONSTATUARA

- Mungesë e korrelacionit të të dhënave kontabël, planifikimit afatmesëm dhe afatgjatë të buxhetit dhe raportimit statistikor
- Mungesë e justifikimit për nxitjen për të zbatuar shpejt dhe plotësisht standardet, që ka të bëjë me veçantinë e vendit
- Mungesë e të kuptuarit të qartë të efektit pozitiv të kësaj metode nga palët e interesit dhe e një pamjeje transparente të masave të nevojshme për zbatimin

- Komunikim i dobët midis agjencive kryesore të cilave u janë ngarkuar politikat financiare, buxhetore dhe tatimore
- Mungesë e kualifikimeve adekuate të stafit kontabël për të zbatuar metodën me të drejta dhe detyrime të konstatuara
- Vënia drejtpërdrejt në praktikë e sistemit të ri pa bërë pilotim, çka çon në refuzimin e tij nga njësitet funksionale

Faleminderit për vëmendjen!

Links:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text;>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text;>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text;>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text;>

<https://www.mof.gov.ua/uk/accounting;>

<https://www.mof.gov.ua/uk/buhgalterskij-oblik-v-derzhavnij-sferi;>

<https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>